

Matur og umhverfi

Við lok 4. bekkjar getur nemandi:	Við lok 7. bekkjar getur nemandi:	Við lok 10. bekkjar getur nemandi:
<ul style="list-style-type: none"> • sett viðfangsefni heimilisfræðinnar í einfalt samhengi við sjálfbærni, • skilið einfaldar umbúðamerkingar. 	<ul style="list-style-type: none"> • tengt viðfangsefni heimilisfræðinnar við jafnrétti og sjálfbærni og áttað sig á uppruna helstu matvæla, • skilið og rætt mismunandi umbúðamerkingar, metið útlit og gæði matvæla og útskýrt hvernig á að geyma þau. 	<ul style="list-style-type: none"> • sett viðfangsefni heimilisfræðinnar í vítt samhengi við lýðræði og jafnrétti, hreinleika og eiginleika sem taldir eru bæta heilsu fólks og stuðla að sjálfbærri þróun, • rætt þátt auglýsinga og upplýsinga um merkingar, verð og gæði neysluvara í tengslum við neytendavernd og tjáð sig um gæði, geymslu og aukefni í matvælum.

Matur og menning

Við lok 4. bekkjar getur nemandi:	Við lok 7. bekkjar getur nemandi:	Við lok 10. bekkjar getur nemandi:
<ul style="list-style-type: none"> • tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald, helstu hátíðir Íslendinga, siði sem þeim fylgja og þjóðlegan mat. 	<ul style="list-style-type: none"> • tjáð sig um ólíka siði og venjur, og þjóðlegar íslenskar hefðir í matargerð. 	<ul style="list-style-type: none"> • sagt frá íslenski og erlendri matarmenningu og matreitt ýmsa þjóðarrétti

21.11 Hæfniviðmið fyrir hönnun og smíði

Hönnun og smíði sem námsgrein á sér langa sögu. Markmið námsins er fyrst og fremst að gera nemendur sjálfstæða í verki, stuðla að vinnugleði og virðingu fyrir vinnu, þjálfu einbeitingu, iðjusemi og verkfærni. Auk þess er lögð áhersla á handverk, menningu og tengsl við verklegt framhaldsnám. Námsgreinin byggir því í senn á rötgrónum handverkshefðum og almennum áherslum um uppeldi og menntun.

Í hönnun og smíði er áhersla lögð á að nemandinn verði sjálfstæður í verki og öðlist færni í að smíða hluti með fjölbreyttum efnum, verkfærum og tækni. Hann öðlast þekkingu og færni sem hann getur yfirfært á starfsvettvang, tómstundir eða heimilishald. Lögð er áhersla á að nemandinn sé virkur í hönnunarferli og móti útlit og uppbyggingu hluta miðað við notkun þeirra. Þar fléttast einnig inn áhersla á nýsköpun og hagnýtingu þekkingar. Nemandinn hefur þannig áhrif á umhverfi sitt og er um leið hvattur til að sýna umhverfinu nærgætni og virðingu.

Í hönnun og smíði fléttast saman sköpun, læsi og sjálfbærni á áþreifanlegan hátt sem hjálpar nemandanum að skilja merkingu hugtakanna. Kennarar eru hvattir til að nota efni úr nærumhverfi og nýta íslenska skóginn þar sem þess er kostur. Nemandinn öðlast einnig innsýn í heim tækninnar sem eykur skilning og eflir læsi hans á mangert umhverfi.

Hæfniviðmiðum í hönnun og smíði er skipt upp í þrjá efnisflokkka og eru þeir megináherslusvið greinarinnar. Flokkarnir tengjast þó allir innbyrðis. Undir handverk falla markmið er miða að því að efla verkvit, þekkingu á efnum og færni í notkun verkfæra. Lögð er áhersla á að nemendur geri sér grein fyrir hvenær frágangur telst vandaður. Undir hönnun og tækni falla markmið er lúta að hönnun og því að efla skilning nemenda á skipulagningu vinnu, hönnunarferli og gerð áætlana. Einnig er lögð áhersla á að efla tæknilegt innsæi nemenda og skilning. Undir umhverfi falla markmið er miða að því að efla skilning nemenda á tengsl umhverfisins við verkleg störf og kemur það m.a. fram í efnisvali. Lögð er áhersla á að nemendur læri rétta notkun hlífðarbúnaðar og þekki hugtakið vinnuvernd.

Hæfniviðmið í hönnun og smíði koma til viðbótar sameiginlegum hæfniviðmiðum list- og verkgreina

Handverk

Við lok 4. bekkjar getur nemandi:	Við lok 7. bekkjar getur nemandi:	Við lok 10. bekkjar getur nemandi:
<ul style="list-style-type: none">• valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt,• gert grein fyrir nokkrum smíðaeftum sem unnið er með.	<ul style="list-style-type: none">• valið og notað á réttan hátt helstu verkfæri og mælitæki,• gert grein fyrir uppruna og notagildi þess efniviðar sem notaður er í smíðastofunni.	<ul style="list-style-type: none">• valið aðferðir, efni og verkfæri við hæfi og sýnt rétta og ábyrga notkun verkfæra,• sagt frá mikilvægi verkþekkingar í nútíma samfélagi.

Hönnun og tækni

Við lok 4. bekkjar getur nemandi:	Við lok 7. bekkjar getur nemandi:	Við lok 10. bekkjar getur nemandi:
<ul style="list-style-type: none"> dregið einfalda skissu og tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar, unnið verkefni frá hugmynd að fullunnum hlut með áherslu á form og útlit, framkvæmt einfaldar samsetningar, sagt frá orkugjöfum sem nota má í smíðaverkefnum og nýtt virkniþætti í smíðisgripum, s.s. vogarafl, gorma og teygjur, bent á ýmis tæknifyrirbrigði er tengjast hans daglega lífi, greint einfaldar þarfir í umhverfi sínu og rætt nokkrar lausnir. 	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt hugmyndir sínar með því að rissa upp málsetta vinnuteikningu, lesið einfalda teikningu, smíðað eftir henni og unnið eftir hönnunarferli frá hugmynd að lokaafurð, valið samsetningar og yfirborðsmeðferð sem hæfa verkefnum, hannað og smíðað verkefni sem nýtir orkugjafa og lýst því hvaða virkniþættir eru að verki í ýmsum hlutum, lýst hvernig tæknin birtist í nánasta umhverfi hans og almennt í samfélaginu, greint þarfir í umhverfi sínu og rætt mögulegar lausnir. 	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt hugmyndir sínar fríhendis- og með grunnteikningu, unnið sjálfstætt eftir verkáætlun og vinnuteikningu, útbúið efnislista og reiknað kostnað, framkvæmt flóknari samsetningar, s.s. samlímingu, töppun og skrúfun, hannað verkefni út frá efni, fagurfræði, tækni, umhverfi, notkun og endingu, sagt frá hvernig tækni er nýtt í atvinnulífinu, gert grein fyrir áhrifum nýsköpunar á umhverfi sitt og samfélag.

Umhverfi

Við lok 4. bekkjar getur nemandi:	Við lok 7. bekkjar getur nemandi:	Við lok 10. bekkjar getur nemandi:
<ul style="list-style-type: none"> valið efni út frá umhverfis-sjónarmiðum og sagt frá kostum þess að nota efni úr nærumhverfi, sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með, beitt líkamanum rétt við vinnu sína og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar. 	<ul style="list-style-type: none"> gert grein fyrir hvort efni séu hættuleg og hvernig hægt er að endurnýta og flokka efni sem fellur til í smíðastofunni, gert við og endurnýjað eldri hluti og lengt þannig líftíma þeirra, útskýrt réttar vinnustellingar og valið viðeigandi hlífðarbúnað. 	<ul style="list-style-type: none"> greint vistvæn efni frá óvistvænum og haft sjálfbærni að leiðarljósi við vinnu sína, s.s. við efnisval, gert sér grein fyrir hvort og hvernig hægt er að endurnýja ýmsa hluti til að lengja líftíma þeirra, beitt viðeigandi vinnustellingum og notað réttan hlífðarbúnað og fjallað um vinnuvernd og hvers vegna reglur þar að lútandi eru settar.